

מסורת הש"ס

הישן תחת המטה פרק שני סוכה

כו.

עין משפט נר מצוה

לד א מיי"פ ס"ד מהל'
ק"ש הלכה א סמג
עשין יט טו"ש"ע א"ח ס'י
ע סק"ג:
לד ב טו"ש"ע א"ח ס'י
סק"ג ח:
לו ג מיי"פ ס"ו מהלכות
סוכה הלכה ד סמג
עשין מג טו"ש"ע א"ח ס'י
מג"ק ס"ג:
לז ד מיי"פ ס"ט טו"ש"ע
ס"ג:
לח ה ו מיי"פ ס"ט טו"ש"ע
ז ח ס'י:
לט ז ח מיי"פ ס"ט הלכה ז
טו"ש"ע שם ס'י:
מ ט מיי"פ ס"ט טו"ש"ע
ס'י:
מ"א י ב מיי"פ ס"ט הלכה
ו סמג עשין מג
טו"ש"ע א"ח ס'י מלגט
סק"ג:
מ"ב מ ב מיי"פ ס"ד מהל'
תפילין הלכה טו טו
סמג עשין כ טו"ש"ע א"ח
ס'י מג:
מ"ג ט טו"ש"ע א"ח ס'י מ
סק"ג י:

לעני רש"י
צניציל"ש (צניציל"ש).
יתושים.
מורשיל"ש. מלאו הפה.

רבינו חננאל (המשך)
ודגלא, הוה גנו ארקחא
ונהרא, אמר אנן שלוחי
מצוה אנו ופטרין, ת"ד
שומרי העיר ביום, פטורין
מן הסוכה ביום וחייבין
בלילה, שומרי העיר
בלילה, פטורים מן הסוכה
בלילה וחייבין ביום,
שומרי גנות ופרדסים,
פטורים ביום ובלילה,
חולין ומשמשיין פטורין
מן הסוכה, ת"ר לא חולה
שיש בו סכנה אלא אפי'
חולה שאין בו סכנה, ואפי'
חש בעיניו או בראשו,
וכן הלכה, ואסיקא חולה,
הוא ומשמשיי פטורים מן
הסוכה, אבל המצטער הוא
לכבוד פטור, ואפי' אינו
מצטער אלא משום בקי,
אז משום סירחא וכרעא
בה, פטור, וכל שכן אם
מצטער בדבר שלמעלה
מאלו, כמה היא אכילת
עראי ששנינו שאוכלין
חוץ לסוכה, בר יוסף אמר
שתים ושלש לגימות, אבי
אמר כדטעיה בר ב רב
בדמנחאי ברישית, ישן בין
קבע בין עראי, בדמנחאי
סודרא עליהו, לא קבע
ולא עראי, בדנקיט להו
ורוא קרי, אוהון ברצועה

התן פטור מקריאת שמע, לטריד ושאר בני חופה חייבין לית להו להני מנאי העוסק במצוה פטור מן המצוה כדפירש צקונט' וקשיא דאי לית להו א"כ יתחייב חתן בסוכה ומשמע דמתקן פטור יומר מת"ק לכך נראה דקסדר חתן אין יכול לכיין דעתו כלל אפי' צקוסק לחשון אזל שער בני חופה יכולין לכיין ואקריאת שמע לחודיה קאי וצכולהו אחריו מודי לת"ק: ומב"ב מצות האמורות בתורה, מאי דאליטריך למיחשב הני אגב דחשביניהו צבריתא קמייתא: ודורכי דרביים ביום, כל זה נפקא ממשכו כעין מדורו שכס שאלס צביתו אינו נמנע מלללח לדך וכן מצטער לפטורו לעיל מן הסוכה היינו ממשכו כעין מדורו דאי אלס דר צקוסק שמצטער: וחייבין ב"י. כשאלס לן צלילה צייט: פ"ב פ"ג קוראה אגב. לכו משום דלית ליה לרצה דרשה דמשכו כעין מדורו דצרייתא היא לקמן צפיקין (דף כח):

ואפ"ל נן בעיניו. אע"פ שאין זו סכנה עין דסכנת אזר כסכנת נפשות אפילו לחלל עליו את השבת כדמוכח פרק אין מעמידין (פ"ז דף קכח). גבי עין שמרדה: **משום** בקי. ואע"פ שצפיק (דף י"א). דרש רבה זר הונא מותר לישן צבילת סתיס אע"פ שיש לה גג וצ"ע שגזירה עשרה לין הלכה (ב) (כרנה) כדפירשתי ס: **ת"ת** (או) תלת. פירש צקונט' שמיס או שלש פעמים יתן לתוך פיו מורשיל"ש זלע"ו ויש ספרים שמתכו צהן תמתי תלת ציעי והכל אחד כדמוכח לקמני גבי לימא מיהו מיוצמה לרז יוסף ואזני דשיעור צית הצלעה צבינה ולצקוף מסתק כדטעיס ורצה מרענין ואזיל לללה זה מלא פיו דהיינו צבינה ושיעור זה דוקא צפת דפירי לאו צעו סוכה כדמסיק פרק בפרק דיומא (דף עט: וש) דקבע דידכו ככילת עראי דפת: **אבל** שינת קבע א. והא דלמרי פרק צמה טומנין (שבת דף מט. וש) תפילין לריכין וגו' נקי כאלשע צעל כנפיש ואמר אבי שלא יפיח צהן ורצה אמר שלא ישן צהן לאו דשרי אצ"י לישן להא אסר אצ"י גופיה הכא אלא קסבר אע"פ שאינו והרי צבינה כאלשע מניחין כיון דזהיר שלא יפיח צבינה גופה אינה אלא גזרה שמה יפיח: **הישן** בתפילין. ממון הלשון משמע לרזי יעקב שרי אפי' שינת קבע דאי לאו הכי צמאי פליגי ו"ל דלולהו מודו צשינת קבע דלסרי ופליגי צמילמיה לרזי נתן דצקמון דשרי לישן בתפילין ציוס שאין לרזי לישן שינת קבע וצלילה חולץ אפילו לשינת עראי דלמא ממליך וישן שינת קבע ור' יעקב לא חייש לזמא ממליך:

משום ר' שילא אמרו חסן פטור. מקריאת שמע לטריד ושאר בני חופה חייבין ולית להו להני מנאי העוסק במצוה פטור מן המצוה: **אריהו.** הלוקחין מהן כדי למכור ולהמליץ ללריך להס: **מוכרי הכלה.** ללית: **הולכי דרכים ציוס פטורין מן הסוכה ציוס.** דמתי צקוקות משבו) כעין ישיבת ציתו כסס שלל השנה אינו נמנע מללכת צדוך צמחרה כך כל ימות המג שאינו יוס טוב לא הריכו הכתוב למנוע: **הולכים לדבר מצוה פטורין ציוס וצלינה.** אף על פי שאין הולכין אלא ציוס ומשום דטרודים ודואגיס צמחצבת המצוה וצמיקניה פטורין מן המצוה: **שניה מצוה אנו.** שאלנו לשמע הדרשה ולהקביל פני ריש גלותא: **ארקחא.** על שפת הנהר: **שומרי גנות ופרדסין.** אין זין משס: **עין סודרו.** כדרך שהוא דר כל השנה צביתו הוקיקמו מורה להניח דירתו ולדור כלן בסוכה עם מנותיו וכלי תשמישו ומנעתינו חיה אינו יכול להניחן עם מפני העירוח: **פרצה קוראה לגב.** משל הדיוט הוא ואלף כלן הגבז רואה אותו יושב צבוכה צלילה והוא נכנס וגונז הפירות לרוח אחרת: **כריא דפירי.** כרי של פירות שהוא תמיד לפניו ויכול לשומרון ואין כלן פרה קוראה לגב: **רזי יוסי** צריצי. יוסי החכם חריץ צדודו והוא ר' יוסי צי חלפתא: **למנא צבילתא.** ואע"פ שיש לה גג וצבינה עשרה והי חללו חוץ לגב: **משום בקי.** צניציל"ש: **סרחא דגריגשאל.** קרקע צבינה שהיו טמין צה קרקעית הסוכה: **מצטער.** שהסוכה מצטרפו: **מרי או תלס.** שמיס או שלש פעמים יתן לתוך פיו מורשיל"ש: **כדטעיס צר צי צי עייל לללה.** צצוקר כשהולכין לרזי המדרש ודואג שמה ימשכו השמעות וטועס מלא פיו וצמה: **ירדס.** שמה מצטפטו צינה וישן קבע: **אלל לא שינת קבע.** שמה יפיח צהן: **מוסר שינטו לאחר.** אומר לחברו אלס ארדס העירני: **עריכין ערינה לריך.** שמה אף הוא ירדס וישן: **ציוס צריכו.** דודאי לא ירדס: **רצה אנו.** לשמא ירדס לא חיישין הלך צתפילין שרי וסוכה היינו טעמא דלסוק שינת עראי לפי שאין קבע לשינה ואין צה חילוק בין קבע לעראי לענין סוכה שאין אלס קובע עצמו לשינה שפעמים שאינו אלל מנמנס מעט ודיו צכך הלך זו היא שינתו וגבי תפילין דטעמא שמה יפיח צהן ולא משום אסוקר שינה ציים פורתא לא חמי לדי הפחה: **דנקיט להו צדידה.** לא קבע ולא עראי שמה יפלו מידו: **דמנחי צרישי.** עראי מותר וקבע אסוקר שמה יפיח: **דפריס סודרא עליהו.** הניחס אלל מרלשותיו בין קבע בין עראי דלא נתנה תורה למללכי שרת: **וראה קרי.** לריך לללקן מרלשו צעוד הקי עלי: ולא

(א) [עריכין ג:] (ב) [עלי] (ג) [מוספי פי"ב ה"ג:] (ד) [לקמן ח: כח: עריכין ג:] (ה) [דה"ל למנוע צקוקות סתי אלא משבו היינו ישיבת דרך שינטו והיינו כעין מדורו מו"ע סוף פ"ד:] (ו) [מוספתא פ"ב ה"ג:] (ז) [עריכין פי' שך קורין לפשט צערי ו"ל צבינס קמניס:] (ח) ע"ז גז. ג. [לקמן ב. כ.] (ט) [עריכין א"ח:] (י) [עריכין ב. כ.] דהיינו בר אשי הקטנות דלכיך אף יעירי שאלני השיב לו הא אבי מצוה קודם רצה דלחמה מצות סה. וציוס שמת רצה טול רז אשי דמאי קידושין ע"ג:] (ל) [עריכין ב. כ:] (מ) [לקמן מא:] ברכות כג. ג. [ע"י מוספתא קידושין ח: ס'יה סה] (נ) [ויקרא כג. ט] דף ט"ז.

הגרות הב"ח
(א) תוס' ד"ה משום בקי וכו' מללכך בין כדפירשתי:
מוסף רש"י
שלוחי מצוה אנו. להקביל פני ראש גולה. דמתי אלס להקביל פני רבו צבגל ופטורין, דמקני שלחין מצוה שנינו מן הסוכה (ע"ל ר"ב). כדטעיס בר ב"י רב. דהיינו צבינה, דכיליה אכלי הנאלל צבילת חלתי היה, כדלמריק צ"י צמתי דיומא (פ). ממל אכולל אשך אלל (לקמן כ"ז).

רבינו חננאל
משום ר' שילא אמרו, חסן פטור, וכל השושבינין וכל בני החופה חייבין. וכל בני החופה חייבין. ונתי ר' חנניה בין עקביא אומר (מוכרי) [כובדן] ספריים תפילין ומזוחות הן ותגריהן ותגרי תגריהן, וכל העוסקים במלאכת שמים, לאחויי שמים, תכלת, ח) שחיבין בקרית שמה, ופטורין מן התפילה ומן התפילין, ומכל מצות האמורות בתורה, לקיים דברי ר' יוסי הגלילי דאמר העוסק במצוה פטור מן המצוה, ת"ר הולכי דרכים ביום, פטורים מן הסוכה ביום וחייבין בלילה, הולכי דרכים בלילה וחייבין ביום, הולכי דרכים ביום ובלילה, כדכר חסדא ורבה בר בר חנה, הוה אתו לשבתא

אלא אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן ב"במניה ראשו בין ברכיו עסקינן רבא אמר אין קבע לשינה תני חדא ישן אדם בתפילין שינת עראי אבל לא שינת קבע ותניא אידך לא קבע ולא עראי לא קשיא א"הא דנקיט להו בדיה הא דמנחי ברישיה הא דפריס סודרא עלויה וכמה שינת עראי תני רמי בר יחזקאל כדי הילוך מאה אמה תניא נמי הכי הישן בתפילין ורואה קרי אוחזו ברצועה ואינו